

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU

WELSH STATUTORY
INSTRUMENTS

2011 Rhif 2939 (Cy.315)

2011 No. 2939 (W.315)

**Y GWASANAETH IECHYD
GWLADOL, CYMRU**

**NATIONAL HEALTH
SERVICE, WALES**

**GOFAL CYMDEITHASOL,
CYMRU**

**SOCIAL CARE,
WALES**

**Rheoliadau Strategaethau ar gyfer
Gofalwyr (Cymru) 2011**

**The Carers Strategies (Wales)
Regulations 2011**

NODYN ESBONIADOL

EXPLANATORY NOTE

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

(This note is not part of the Regulations)

Mae'r Rheoliadau hyn wedi eu gwneud o dan Fesur Strategaethau ar gyfer Gofalwyr (Cymru) 2010.

These Regulations are made under the Carers Strategies (Wales) Measure 2010.

Maent yn gymwys i Fyrddau Iechyd Lleol ac awdurdodau lleol ac yn rhannol i Ymddiriedolaeth GIG Felindre ac Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwylans Cymru. Cyfeirir at y rhain fel "awdurdodau dynodedig". Mae'r rheoliadau hyn yn ei gwneud yn ofynnol i bob Bwrdd Iechyd Lleol yng Nghymru a'r awdurdodau lleol sy'n dod o fewn eu hardaloedd i weithio gyda'i gilydd i baratoi a chyhoeddi strategaeth sy'n dangos sut y byddant yn gweithio gyda'i gilydd i helpu a chynnwys gofalwyr yn y trefniadau sy'n cael eu gwneud ar gyfer y rhai y maent yn gofalu amdanynt.

They apply to Local Health Boards and local authorities and in part to the Velindre NHS Trust and to the Welsh Ambulance Services NHS Trust. These are referred to as "designated authorities". The regulations require each Local Health Board in Wales and the local authorities which fall within their area to work together in preparing and publishing a strategy setting out how they will work together to assist and include carers in the arrangements made for those they care for.

Mae rheoliad 3 yn darparu mai Byrddau Iechyd Lleol yng Nghymru yw'r "awdurdod arweiniol" wrth baratoi a chyhoeddi'r strategaeth ar y cyd y mae'n rhaid iddynt ei pharatoi gydag awdurdodau lleol. Rhaid i awdurdodau lleol gymryd rhan yn y gwaith o baratoi'r strategaeth a rhaid i'r Byrddau Iechyd Lleol a'r awdurdodau lleol fel ei gilydd roi'r strategaeth ar waith. Rhaid i Ymddiriedolaethau GIG baratoi a chyhoeddi strategaeth a gallant gyflawni'r ddyletswydd drwy gymryd rhan yn y broses o baratoi strategaethau'r Byrddau Iechyd Lleol.

Regulation 3 provides that Local Health Boards in Wales are the "lead authority" in the preparation and publication of the joint strategy which they must prepare with local authorities. Local authorities must participate in the preparation of the strategy and both Local Health Boards and local authorities must implement the strategy. NHS Trusts must prepare and publish a strategy and they can discharge the duty by participating in the preparation of the Local Health Boards' strategies.

Mae rheoliad 4 yn ei gwneud yn ofynnol i'r rheini sy'n paratoi strategaethau ymgynghori â chyrrff gwirfoddol.

Regulation 4 makes requirements on those preparing strategies to consult with voluntary organisations.

Mae rheoliad 5 yn gwneud gofynion penodol ynghylch y materion sydd i'w cynnwys mewn strategaeth.

Mae rheoliad 6 yn rhagnodi mathau penodol o wybodaeth sydd i'w darparu i ofalwyr yn "wybodaeth briodol a chynghor priodol".

Mae rheoliad 7 yn gwneud darpariaeth bellach am y sylw y mae'n rhaid i strategaeth ei roi i faterion mewn perthynas ag ymgynghori â gofalwyr a'r bobl y maent yn gofalu amdanynt.

Mae rheoliad 8 yn darparu bod rhaid cyflwyno strategaethau ar ffurf ddrafft i'w cymeradwyo gan Weinidogion Cymru. Os na roddir cymeradwyaeth, yna rhaid i'r awdurdodau dynodedig gydymffurfio ag unrhyw gyfarwyddiadau am gynnwys y strategaeth neu am amseriad ei hailgyflwyno.

Mae rheoliad 9 yn darparu bod strategaethau i'w paratoi i gwmpasu cyfnod o dair blynedd a bod rhaid iddynt gael eu hadolygu ar ôl 18 mis a chyn paratoi'r strategaeth nesaf. Rhaid i'r awdurdodau dynodedig ddarparu adroddiad blynyddol ar sut y mae'n rhoi'r strategaeth ar waith a'i monitro ar y cyd â'r awdurdodau lleol. Pan fo'r awdurdodau yn dymuno gwneud diwygiadau sylweddol i'r strategaeth rhaid iddi gael ei hailgyflwyno i'w chymeradwyo. Rhaid i strategaeth gael ei chyhoeddi yn Gymraeg ac yn Saesneg oni bai nad yw'n rhesymol ymarferol i wneud hynny.

Mae rheoliad 10 yn pennu, yn achos strategaethau sy'n cael eu paratoi ar y cyd gan Fwrdd Iechyd Lleol ac awdurdodau lleol, bod y cyfrifoldeb am ddyletswyddau penodol sy'n codi o dan reoliad 9 i'w ysgwyddo gan y Bwrdd Iechyd Lleol.

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar wneud Aseidiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn. O ganlyniad, mae aseiad effaith rheoleiddiol wedi ei baratoi ynghylch costau a manteision tebygol cydymffurfio â'r Rheoliadau hyn. Gellir cael copi oddi wrth yr Adran Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant, Llywodraeth Cymru, Parc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ.

Regulation 5 makes specific requirements about matters to be contained in a strategy.

Regulation 6 prescribes particular sorts of information as "appropriate information and advice" to be provided to carers.

Regulation 7 makes further provision about the coverage which a strategy needs to give to issues in relation to consultation both with carers and those they care for.

Regulation 8 provides that strategies must be submitted in draft for approval by the Welsh Ministers. If approval is not given then designated authorities must comply with any directions about the content of the strategy or the timing of its re-submission.

Regulation 9 provides that strategies are to be prepared to cover a 3 year period and must be reviewed after 18 months and prior to preparation of the next strategy. Designated authorities must provide an annual report on how they are implementing and monitoring the strategy along with the local authorities. Where the authorities wish to make substantial amendments to the strategy, it must be re-submitted for approval. A strategy must be published in English and in Welsh unless it is not reasonably practicable to do so.

Regulation 10 specifies, in the case of strategies prepared jointly by a Local Health Board and local authorities, that the responsibility for certain duties arising under regulation 9 falls on the Local Health Board.

The Welsh Ministers Code of Practice on the carrying out of Regulatory Impact Assessments was considered in relation to these Regulations. As a result, a regulatory impact assessment has been prepared as to the likely costs and benefits of complying with these Regulations. A copy can be obtained from the Department of Health and Social Services, Welsh Government, Cathays Park, Cardiff CF10 3NQ.

2011 Rhif 2939 (Cy.315)

2011 No. 2939 (W.315)

**Y GWASANAETH IECHYD
GWLADOL, CYMRU**

**NATIONAL HEALTH
SERVICE, WALES**

**GOFAL CYMDEITHASOL,
CYMRU**

**SOCIAL CARE,
WALES**

**Rheoliadau Strategaethau ar gyfer
Gofalwyr (Cymru) 2011**

**The Carers Strategies (Wales)
Regulations 2011**

Gwnaed 6 Rhagfyr 2011

Made 6 December 2011

Yn dod i rym 1 Ionawr 2012

Coming into force 1 January 2012

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau a roddwyd iddynt gan adrannau 2(1), 3(2), 4, 5(1) a (2), 6(4) a 10(2) o Fesur Strategaethau ar gyfer Gofalwyr (Cymru) 2010(1) yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn.

The Welsh Ministers, in exercise of the powers conferred upon them by sections 2(1), 3(2), 4, 5(1) and (2), 6(4) and 10(2) of the Carers Strategies (Wales) Measure 2010(1) make the following regulations.

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Strategaethau ar gyfer Gofalwyr (Cymru) 2011.

(2) Daw'r Rheoliadau hyn i rym ar 1 Ionawr 2012.

(3) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran Cymru.

Title, commencement and application

1.—(1) The title of these Regulations is The Carers Strategies (Wales) Regulations 2011.

(2) These Regulations come into force on 1 January 2012.

(3) These Regulations apply in relation to Wales.

Dehongli

2.—(1) Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr "y Mesur" ("*the Measure*") yw Mesur Strategaethau ar gyfer Gofalwyr (Cymru) 2010;

ystyr "awdurdod lleol" ("*local authority*") yw cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol yng Nghymru;

ystyr "awdurdodau partner" ("*partner authorities*") yw pob un o'r awdurdodau lleol ac unrhyw un neu rador o Ymddiriedolaethau'r GIG sy'n cymryd rhan yn y gwaith o baratoi strategaeth gyda Bwrdd Iechyd Lleol;

Interpretation

2.—(1) In these Regulations—

"the Measure" ("*y Mesur*") means the Carers Strategies (Wales) Measure 2010;

"local authority" ("*awdurdod lleol*") means a county council or a county borough council in Wales;

"the NHS Trusts" ("*Ymddiriedolaethau'r GIG*") means Velindre National Health Service Trust and the Welsh Ambulance Services National Health Service Trust;

ystyr "awdurdod dynodedig" ("*designated authority*") yw corff cyhoeddus sydd wedi ei ddynodi o dan reoliad 3(1) yn un sydd o dan ddyletswydd i baratoi a chyhoeddi strategaeth;

ystyr "strategaeth" ("*strategy*") yw strategaeth gofawr y mae'n ofynnol ei pharatoi a'i chyhoeddi o dan adran 2(1) o'r Mesur; ac

ystyr "Ymddiriedolaethau'r GIG" ("*the NHS Trusts*") yw Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Iechyd Gwladol Felindre ac Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Iechyd Gwladol Gwasanaethau Ambiwlans Cymru.

Llunio Strategaeth

3.—(1) Rhaid i bob Bwrdd Iechyd Lleol, pob awdurdod lleol ac Ymddiriedolaethau'r GIG, baratoi a chyhoeddi strategaeth.

(2) Rhaid i awdurdod lleol gyflawni ei ddyletswydd i baratoi strategaeth drwy gymryd rhan yn y gwaith o baratoi un strategaeth ar y cyd â'r Bwrdd Iechyd Lleol y mae ei ardal yn cwmpasu ardal yr awdurdod lleol fel a nodir yn yr Atodlen.

(3) At ddibenion adran 6(1) o'r Mesur (cyflwyno strategaeth ddrafft i Weinidogion Cymru), y Bwrdd Iechyd Lleol yw'r awdurdod arweiniol ar gyfer y strategaeth y mae'n ei pharatoi gydag awdurdod lleol.

(4) Rhaid i strategaeth a baratwyd gan Fwrdd Iechyd Lleol ac y mae un neu ragor o awdurdodau lleol wedi cymryd rhan yn y gwaith o'i pharatoi, nodi sut y bydd pob un o'r cyrff hyn yn gweithio gyda'i gilydd i gyrraedd yr amcanion a nodir yn adran 2(1) (a), (b) ac (c) o'r Mesur.

(5) Caniateir i bob un o Ymddiriedolaethau'r GIG gyflawni ei ddyletswydd i baratoi a chyhoeddi strategaeth drwy gymryd rhan yn y broses o baratoi strategaethau'r Byrddau Iechyd Lleol.

Ymgynghori wrth baratoi strategaeth

4.—(1) Wrth fynd ati i baratoi strategaeth, rhaid i bob Bwrdd Iechyd Lleol a'i awdurdodau partner ymgynghori â'r cyrff gwirfoddol hynny sydd yn ei ardal y mae o'r farn ei bod yn briodol ymgynghori â hwy.

(2) Pan na fo Ymddiriedolaeth GIG yn "awdurdod partner", rhaid iddi, serch hynny, ymgynghori â chyrff gwirfoddol y mae o'r farn ei bod yn briodol ymgynghori â hwy wrth baratoi strategaeth.

Cynnwys strategaethau

5.—(1) Rhaid i Fwrdd Iechyd Lleol a'i awdurdodau partner, pan fyddant yn paratoi un strategaeth ar y cyd, gynnwys darpariaeth ynghylch y canlynol —

(a) sut y byddant yn defnyddio ymarferwyr

"partner authorities" ("*awdurdodau partner*") means each of the local authorities which participate, and any NHS Trust which participates, in the preparation of a strategy with a Local Health Board;

"designated authority" ("*awdurdod dynodedig*") means a public body which is designated under regulation 3(1) as one which is under duty to prepare and publish a strategy;

"strategy" ("*strategaeth*") means a carers strategy required to be prepared and published under section 2(1) of the Measure.

Production of Strategy

3.—(1) Each Local Health Board, each local authority and the NHS Trusts must, prepare and publish a strategy.

(2) A local authority must discharge its duty to prepare a strategy by participating in the preparation of a single joint strategy with the Local Health Board in whose area its local authority area lies, as shown in the Schedule.

(3) For the purposes of section 6(1) of the Measure (submission of draft strategy to Welsh Ministers), the Local Health Board is the lead authority for the strategy which it prepares with a local authority.

(4) A strategy prepared by a Local Health Board, and in whose preparation one or more local authorities participate, must set out how each of those bodies will work together to achieve the aims set out in section 2(1)(a), (b) and (c) of the Measure.

(5) Each of the NHS Trusts may discharge its duty to prepare and publish a strategy by participating in the preparation of the strategies of the Local Health Boards.

Consultation in the course of preparing a strategy

4.—(1) In the course of preparing a strategy, each Local Health Board and its partner authorities must consult with those voluntary organisations which are in its area and with which it considers it appropriate to do so.

(2) Where an NHS Trust is not a "partner authority" it must nevertheless consult with voluntary organisations as it considers appropriate in the course of preparing a strategy.

Content of strategies

5.—(1) When preparing a single joint strategy, a Local Health Board and its partner authorities must include provision about —

(a) how they will engage general medical

meddygol cyffredinol wrth roi'r strategaeth ar waith;

- (b) hyfforddi staff ;
- (c) ym mha fodd y trefnir y bydd gwybodaeth ar gyfer gofawyr ar gael ac ym mha ieithoedd y gwneir hynny.

(2) Nid yw'r rheoliad hwn yn gymwys mewn perthynas ag Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Iechyd Gwladol Gwasanaethau Ambiwllans Cymru.

(3) Yn y rheoliad hwn, ystyr "ymarferydd meddygol cyffredinol" ("*general medical practitioner*") yw—

- (a) person y mae Bwrdd Iechyd Lleol wedi ymrwymo mewn contract gwasanaethau meddygol cyffredinol ag ef a hynny o dan adran 42 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006; neu
- (b) ymarferydd meddygol cofrestredig⁽¹⁾ a gyflogir gan Fwrdd Iechyd Lleol at ddibenion adran 41 o'r Ddeddf honno; neu
- (c) person y mae Bwrdd Iechyd Lleol wedi gwneud trefniadau ag ef o dan adran 50 o'r Ddeddf honno.

Gwybodaeth briodol a chyngor priodol

6.—(1) Dim ond rhannau canlynol y rheoliad hwn sy'n gymwys mewn perthynas â strategaeth a baratowyd gan Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Iechyd Gwladol Gwasanaethau Ambiwllans Cymru —

- (a) is-baragraffau (2)(a) i (c);
- (b) is-baragraffau (2)(f) a (2)(ng).

(2) At ddibenion adran 2(1)(a) o'r Mesur, mae'r canlynol wedi eu rhagnodi yn wybodaeth briodol a chyngor priodol⁽²⁾—

- (a) gwybodaeth am hawliau gofawyr sy'n cynnwys cyfeiriad at ofalwyr y bobl y mae eu hanghenion yn ymwneud â'u hiechyd meddwl;
- (b) gwybodaeth am feddyginiaeth a'i sgileffeithiau posibl;
- (c) gwybodaeth am gyflwr meddygol a chwrs triniaeth personau y gofelir amdanynt;
- (ch) gwybodaeth i helpu plant a phobl ifanc sydd â rôl gofalu;
- (d) gwybodaeth am argaeledd, hawl i gael a ffynonellau cymorth lleol a chenedlaethol gan gynnwys—
 - (i) gwyliu byr a gofal seibiant,
 - (ii) asesiad o anghenion gofalwr,

practitioners in the implementation of the strategy;

- (b) training for staff ;
- (c) the means by which, and the languages in which information for carers will be made available.

(2) This regulation does not apply in relation to the Welsh Ambulance Services National Health Service Trust.

(3) In this regulation "general medical practitioner" ("*ymarferydd meddygol cyffredinol*") means —

- (a) a person with whom a Local Health Board has entered into a general medical services contract under section 42 of the National Health Service (Wales) Act 2006 ; or
- (b) a registered medical practitioner⁽¹⁾ employed by Local Health Board for the purposes of section 41 of that Act ; or
- (c) a person with whom a Local Health Board has made arrangements under section 50 of that Act.

Appropriate information and advice

6.—(1) Only the following parts of this regulation apply in relation to a strategy prepared by Welsh Ambulance Services National Health Service Trust—

- (a) subparagraphs (2)(a) to (c);
- (b) subparagraphs (2)(h) and (2)(k).

(2) For the purposes of section 2(1)(a) of the Measure, the following are prescribed as appropriate information and advice⁽²⁾—

- (a) information about carers' rights which includes reference to carers of those whose needs relate to their mental health;
- (b) information about medication and its potential side effects;
- (c) information on the medical condition and course of treatment of persons cared for;
- (d) information to assist children and young people who have a caring role;
- (e) information on the availability, entitlement to and sources of local and national support including—
 - (i) short breaks and respite care,
 - (ii) carer's needs assessment,

(1) Mae'r term "registered medical practitioner" wedi ei ddiffinio yn Atodlen 1 i Ddeddf Dehongli 1978.

(2) Mae adran 3(2) o'r Mesur yn rhoi pŵer i Weinidogion Cymru wneud darpariaeth bellach ynghylch beth sy'n gyfystyr â "gwybodaeth briodol a chyngor priodol" sydd i'w chynnwys mewn strategaeth. Mae'r ymadrodd "gwybodaeth briodol a chyngor priodol" wedi ei ddiffinio yn adran 3(1) o'r Mesur.

(1) "registered medical practitioner" is defined in Schedule 1 to the Interpretation Act 1978.

(2) section 3(2) of the Measure gives the Welsh Ministers power to make further provision about what constitutes "appropriate information and advice" to be contained in a strategy. The phrase "appropriate information and advice" is defined in section 3(1) of the Measure.

- (iii) y Llys Gwarchod,
 - (iv) taliadau uniongyrchol,
 - (v) cymorth tai,
 - (vi) eiriolaeth annibynnol,
 - (vii) cwnsela gan gynnwys cefnogaeth mewn profedigaeth,
 - (viii) gwarcheidiaeth,
 - (ix) grwpiau cymorth sy'n briodol i oedran,
 - (x) grwpiau cymorth sy'n briodol i ddiwylliant,
 - (xi) cyngor a chymorth ariannol gan gynnwys cyngor ar fudd-daliadau lles,
 - (xii) rheoli materion ariannol a gweinyddol personau y gofelir amdanynt.
- (dd) gwybodaeth a chyngor am ddarpariaethau cyflogaeth, gan gynnwys gweithio hyblyg;
- (e) gwybodaeth am ddyletswyddau awdurdodau lleol i asesu anghenion pobl a all fod yn gymwys i gael gwasanaethau gofal yn y gymuned ac asesu anghenion gofalwyr, ac yn y ddau achos, ddarparu gwasanaethau (1) ;
- (f) gwybodaeth am argaeledd cynlluniau teithio rhatach a threfniadau eraill i gleifion i alluogi gofalwyr i fynd i apwyntiadau GIG gyda'r person y gofelir amdano;
- (ff) gwybodaeth a chyngor am gymhorthion corfforol ac addasiadau i dai;
- (g) gwybodaeth am reoleiddio ac arolygu gwasanaethau iechyd a gofal gan Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru a Gofal ac Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru;
- (ng) gwybodaeth am asiantaethau cymorth i ofalwyr lleol ac am gyrrff cenedlaethol priodol sy'n rhoi cymorth i gleifion, defnyddwyr a gofalwyr;
- (h) gwybodaeth am sut y mae pobl yn gallu osgoi cael eu derbyn i ysbyty;
- (i) gwybodaeth am argaeledd cymorth mewn argyfwng a sut i'w gyrchu;
- (j) gwybodaeth am argaeledd ailalluogi a gofal canolraddol i'r person y gofelir amdano;
- (l) gwybodaeth sy'n helpu i hybu iechyd a llesiant (gan gynnwys gwybodaeth a hyfforddiant ar dechnegau rheoli straen, bwyta'n iach ac ymarfer corff);
- (ll) gwybodaeth am weithdrefnau cwyno'r Bwrdd Iechyd Lleol a'r awdurdodau lleol;
- (m) gwybodaeth am raglenni cymorth i helpu gofalwyr i gyflawni eu rôl ofalu yn ddiogel ac yn effeithiol, i gynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i'r canlynol—
- (iii) the Court of Protection,
 - (iv) direct payments,
 - (v) housing support,
 - (vi) independent advocacy,
 - (vii) counselling including bereavement support,
 - (viii) guardianship,
 - (ix) age appropriate support groups,
 - (x) culturally appropriate support groups,
 - (xi) financial advice and support including advice on welfare benefits,
 - (xii) managing the financial and administrative affairs of persons who are cared for.
- (f) information and advice on employment provisions, including flexible working;
- (g) information on the duties of local authorities to assess the needs of those who may be eligible for community care services and to assess the needs of carers, and, in both cases, provide services (1) ;
- (h) information about the availability of concessionary transport schemes and other patient transport arrangements to enable carers to attend NHS appointments with the person cared for;
- (i) information and advice on physical aids, and housing adaptations;
- (j) information on the regulation and inspection of health and care services by the Healthcare Inspectorate Wales and the Care and Social Services Inspectorate Wales;
- (k) information on local carer support agencies and appropriate national organisations supporting patients, users and carers;
- (l) information on how to avoid hospital admission;
- (m) information on the availability of crisis support and how to access it;
- (n) information on the availability of re-ablement and intermediate care for the person cared for;
- (o) information that helps promote health and well-being (including information and training on stress management techniques, healthy diet and physical exercise);
- (p) information on the complaints procedures of the Local Health Board and the local authorities;
- (q) information on programmes to assist carers to carry out their caring role safely and effectively, to include but not limited to—

(1) Mae'r term "community care services" wedi ei ddiffinio yn a.46(3) o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Gofal yn y Gymuned 1990 p.19.

(1) "community care services" are defined in s.46(3) of the National Health Service and Community Care Act 1990 c.19.

- (i) codi, symud a thrafod yn ddiogel,
- (ii) rheoli meddyginiaethau gan gynnwys rhoi meddyginiaeth yn ddiogel i'r gofalwr neu i'r person y gofelir amdano,
- (iii) sgiliau nyrsio perthnasol,
- (iv) defnyddio cymhorthion ac addasiadau,
- (v) gofal ymatal,
- (vi) rheoli straen,
- (vii) cymorth gyda bwyta ac yfed,
- (viii) trin agweddau ar ymddygiad y person y gofelir amdano;
- (ix) helpu gofalwyr i edrych ar eu hól eu hunain.

(3) Yn y rheoliad hwn, dylid darllen cyfeiriadau at "gwybodaeth" fel petaent yn cynnwys gwybodaeth a ddarperir yn uniongyrchol neu wybodaeth sydd ar gael o ffynhonnell arall, ac y darperir modd i'w chyrrhau.

Ymgynghori â gofalwyr neu bersonau y gofelir amdanynt

7. Rhaid i strategaeth nodi'r camau y bydd awdurdod dynodedig yn eu cymryd i sicrhau bod ymgynghori â gofalwyr neu bersonau y gofelir amdanynt yn digwydd ac yn benodol i sicrhau—

- (a) bod yr ymgynghori â gofalwyr ynghylch y trefniadau ar gyfer y rhai y maent yn gofalu amdanynt yn digwydd cyn belled ag y bo modd cyn bod penderfyniadau'n cael eu gwneud;
- (b) bod adnabyddiaeth gofalwr o'r person y gofelir amdano yn cael ei pharchu gan staff sy'n darparu gwasanaethau ac y bydd yn cael ei defnyddio'n briodol;
- (c) bod gofalwyr yn dod yn ymwybodol o hyd a lled eu hawliau i asesiad o'u hanghenion gan awdurdod lleol ac i ddarpariaeth gwasanaethau;
- (ch) bod gofalwyr yn cael help i ddeall y penderfyniadau sy'n cael eu gwneud gan y sawl sy'n darparu triniaeth neu wasanaethau i bersonau y gofelir amdanynt a'u bod yn cael eu hannog i gyfrannu at y broses benderfynu;
- (d) pan fo penderfyniadau yn cael eu cymryd yn absenoldeb gofalwyr, bod gofalwyr yn cael esboniad o'r penderfyniad;
- (dd) bod ymgynghori yn digwydd yn rheolaidd ac yn cynnwys ystyriaeth o ba bryd mae angen cymorth ar ofalwyr ar fyr rybudd;
- (e) bod ystyriaeth yn cael ei rhoi i'r ffordd y mae ymgynghoriadau â gofalwyr yn cael eu cynnal gan roi sylw i unrhyw anabled a all fod gan ofalwyr a chan roi sylw i oed, cefndir diwylliannol ac iaith gofalwyr;
- (f) bod gofalwyr a'r personau y gofelir amdanynt

- (i) safe lifting, moving and handling,
- (ii) medicines management including the safe administration of medication to the carer or person cared for,
- (iii) relevant nursing skills,
- (iv) use of aids and adaptations,
- (v) continence care,
- (vi) stress management,
- (vii) assistance with eating and drinking,
- (viii) dealing with behavioural issues of the person cared for,
- (ix) helping carers to look after themselves.

(3) In this regulation, references to "information" should be read to include information which is either provided directly or information which is available from another source, and to which access is provided.

Consultation with carers or persons who are cared for

7. A strategy must set out the steps which a designated authority will take to ensure that consultation with carers or persons cared for is carried out and in particular to ensure—

- (a) that consultation with carers about the arrangements for those they care for is carried out as far as possible before decisions are made;
- (b) that a carers knowledge of the person cared for is respected by staff providing services and will be used appropriately;
- (c) that carers are made aware of the extent of their rights to an assessment of their needs by a local authority and to provision of services;
- (d) that carers have assistance in understanding the decisions being made by those providing treatment or services to persons cared for and are encouraged to contribute to the decision making process;
- (e) that where decisions are taken in the absence of carers, that carers are provided with an explanation of the decision;
- (f) that consultation occurs at regular intervals and includes consideration of when carers need support at short notice;
- (g) that consideration is given to the way in which consultation with carers is carried out having regard to any disability which carers may have and having regard to the age, cultural background and language of carers;
- (h) that carers and those persons cared for are

yn dod yn ymwybodol o'r help a'r cymorth a all fod ar gael iddynt oddi wrth gyrff gwirfoddol;

- (ff) bod hyfforddiant ar ymgynghori effeithiol yn cael ei roi i staff.

Cyflwyno strategaeth ddrafft i Weinidogion Cymru

8.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn ddarostyngedig i reoliad 10.

(2) Rhaid i awdurdod dynodedig gyflwyno ei strategaeth gyntaf ar ffurff ddrafft i Weinidogion Cymru erbyn 31 Hydref 2012.

(3) Rhaid cyflwyno strategaethau i'w cymeradwyo gan Weinidogion Cymru ar ffurf electronig ac ar ffurf bapur.

(4) Os nad yw Gweinidogion Cymru yn cymeradwyo strategaeth, rhaid i'r awdurdod dynodedig gydymffurfio ag unrhyw un neu ragor o gyfarwyddiadau Gweinidogion Cymru ynghylch cynnwys y strategaeth a'r amser erbyn pryd y mae'n rhaid ei hailgyflwyno.

Darpariaeth bellach am strategaethau

9.—(1) Rhaid i strategaeth gwmpasu cyfnod o dair blynedd.

(2) Rhaid i bob awdurdod dynodedig adolygu ei strategaeth ar ôl 18 mis a chyn paratoi strategaeth newydd.

(3) Rhaid i bob awdurdod dynodedig baratoi strategaeth newydd i'w chyflwyno i Weinidogion Cymru dim mwy na thair blynedd ar ôl i'r strategaeth flaenorol gael ei chyflwyno i'w chymeradwyo.

(4) Rhaid i bob strategaeth olynol gael ei chyhoeddi.

(5) Rhaid i awdurdodau dynodedig ddarparu adroddiad blynyddol i Weinidogion Cymru sy'n esbonio sut y maent yn rhoi eu strategaeth ar waith a'i monitro.

(6) Os yw awdurdod dynodedig yn cynnig diwygio ei strategaeth yn sylweddol, rhaid iddo gyflwyno fersiwn ddiwygiedig ddrafft i Weinidogion Cymru i'w chymeradwyo.

(7) Rhaid cyhoeddi'r strategaeth yn y Gymraeg a'r Saesneg oni bai nad yw'n rhesymol ymarferol i wneud hynny.

Dyletswyddau Byrddau Iechyd Lleol mewn perthynas â strategaethau ar y cyd

10. Pan fo Bwrdd Iechyd Lleol a'i awdurdodau partner yn paratoi un strategaeth ar y cyd, gan y Bwrdd Iechyd Lleol y mae'r cyfrifoldeb dros y canlynol—

made aware of the assistance and support that may be available to them from voluntary organisations;

- (i) that training on effective consultation is provided to staff.

Submission of draft strategy to the Welsh Ministers

8.—(1) This regulation is subject to regulation 10.

(2) A designated authority must submit its first strategy in draft to the Welsh Ministers by 31 October 2012.

(3) Strategies must be submitted for approval by the Welsh Ministers both electronically and in hard copy.

(4) If the Welsh Ministers do not approve a strategy the designated authority must comply with any directions of the Welsh Ministers about the content of the strategy and the time by which it must be re-submitted.

Further provision about strategies

9.—(1) A strategy must cover a three year period.

(2) Designated authorities must review their strategy after 18 months and before preparing a new strategy.

(3) Designated authorities must prepare a new strategy for submission to the Welsh Ministers for approval no more than three years after the previous strategy was submitted for approval.

(4) Each subsequent strategy must be published.

(5) Designated authorities must provide an annual report to the Welsh Ministers explaining how they are implementing and monitoring their strategy.

(6) If a designated authority proposes to amend its strategy substantially, it must submit a draft amended version to the Welsh Ministers for approval.

(7) The strategy must be published in both English and Welsh unless it is not reasonably practicable to do so.

Duties of Local Health Boards in relation to joint strategies

10. Where a Local Health Board and its partner authorities prepare a single joint strategy the Local Health Board has responsibility for—

- (a) cyflwyno'r strategaeth ar ffurf ddrafft i Weinidogion Cymru;
- (b) cyhoeddi'r strategaeth;
- (c) ymgynghori â'r awdurdodau partner cyn darparu adroddiad blynyddol i Weinidogion Cymru ar roi'r strategaeth ar waith a'i monitro;
- (ch) cyflwyno drafft o unrhyw strategaeth ddiwygiedig i Weinidogion Cymru.

- (a) submitting the strategy in draft to the Welsh Ministers;
- (b) publishing the strategy;
- (c) consulting with the partner authorities before providing an annual report to the Welsh Ministers on the implementation and monitoring of the strategy;
- (d) submitting a draft of any amended strategy to the Welsh Ministers.

Gwenda Thomas

Y Dirprwy Weinidog dros Blant a Gwasanaethau Cymdeithasol o dan awdurdod y Gweinidog dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol, un o Weinidogion Cymru

Deputy Minister for Children and Social Services under authority of the Minister for Health and Social Services, one of the Welsh Ministers

6 Rhagfyr 2011

6 December 2011

YR ATODLEN

SCHEDULE

Awdurdodau Lleol y mae'n rhaid i bob Bwrdd Iechyd Lleol baratoi strategaeth ar y cyd â hwy**Local Authorities with which each Local Health Board must prepare strategy**

<i>Bwrdd Iechyd Lleol</i>	<i>Awdurdodau Lleol</i>
Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	Pen-y-bont ar Ogwr, Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe
Bwrdd Iechyd Aneurin Bevan	Blaenau Gwent, Caerffili, Sir Fynwy, Casnewydd a Thorfaen
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr	Ynys Môn, Conwy, Sir Ddinbych, Sir y Fflint a Wrecsam
Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro	Caerdydd a Bro Morgannwg
Bwrdd Iechyd Cwm Taf	Merthyr Tudful a Rhondda Cynon Taf
Bwrdd Iechyd Hywel Dda	Sir Gaerfyrddin, Ceredigion a Sir Benfro
Bwrdd Iechyd Addysgu Powys	Powys

<i>Local Health Board</i>	<i>Local Authorities</i>
Abertawe Bro Morgannwg University Health Board	Bridgend, Neath Port Talbot and Swansea
Aneurin Bevan Health Board	Blaenau Gwent, Caerphilly, Monmouthshire, Newport and Torfaen
Betsi Cadwaladr University Health Board	Anglesey, Conwy, Denbighshire, Flintshire, Gwynedd and Wrexham
Cardiff and Vale University Health Board	Cardiff and the Vale of Glamorgan
Cwm Taf Health Board	Merthyr Tydfil and Rhondda Cynon Taf
Hywel Dda Health Board	Carmarthenshire, Ceredigion and Pembrokeshire
Powys Teaching Health Board	Powys

© Hawlfraint y Goron 2011

Argraffwyd a chyhoeddwyd yn y Deyrnas Unedig gan The Stationery Office Limited o dan awdurdod ac arolygiaeth Carol Tullo, Rheolwr Gwasg Ei Mawrhydi ac Argraffydd Deddfau Seneddol y Frenhines.

© Crown copyright 2011

Printed and Published in the UK by the Stationery Office Limited under the authority and superintendence of Carol Tullo, Controller of Her Majesty's Stationery Office and Queen's Printer of Acts of Parliament.

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU

2011 Rhif 2939 (Cy.315)

**Y GWASANAETH IECHYD
GWLADOL, CYMRU**

**GOFAL CYMDEITHASOL,
CYMRU**

Rheoliadau Strategaethau ar gyfer
Gofalwyr (Cymru) 2011

WELSH STATUTORY
INSTRUMENTS

2011 No. 2939 (W.315)

**NATIONAL HEALTH
SERVICE, WALES**

**SOCIAL CARE,
WALES**

The Carers Strategies (Wales)
Regulations 2011